

Sprawozdanie merytoryczne Chorągwi Opolskiej ZHP za rok 2010

I. Organizacja

Związek Harcerstwa Polskiego jest największą, liczącą ponad 100 tys. członków organizacją wychowawczą dzieci i młodzieży w Polsce. Od prawie stu lat głównym celem działania ZHP jest wspieranie wychowania harcerek i harcerzy - stwarzanie warunków do wszechstronnego rozwoju człowieka. ZHP wychowuje młodych ludzi na prawych, aktywnych i odpowiedzialnych obywateli w duchu wartości zawartych w Prawie i Przyrzeczeniu Harcerskim.

Misją Związku Harcerstwa Polskiego jest wychowywanie młodego człowieka, czyli wspieranie go we wszechstronnym rozwoju (duchowym, emocjonalnym, intelektualnym, społecznym i fizycznym) i kształtowaniu charakteru przez stawianie wyzwań.

Chorągiew Opolska ZHP jest organizacją pozarządową, będącą terenową jednostką organizacyjną Związku Harcerstwa Polskiego, posiadającą osobowość prawną oraz status OPP z siedzibą w Opolu przy **ul. Plebiscytowej 18, 45- 361 Opole**.

NIP: 754-00-21-073,

REGON: 0160296545,

KRS: 0000343254,

strona www.opolska.zhp.pl

Chorągiew Opolska ZHP skupia jednostki organizacyjne, działające na terenie całego województwa. Na dzień 31 grudnia 2010 roku Chorągiew Opolska skupiała **1807** zuchów, harcerzy, harcerzy starszych, wędrowników, instruktorów, starszyny i seniorów, w tym **239** członków drużyn Nieprzetartego Szlaku - mianem tym nazywane są drużyny działające w placówkach kształcenia specjalnego, zakładach opiekuńczych, wychowawczych, zespołach opieki zdrowotnej, warsztatach terapii zajęciowej, domach pomocy społecznej. Nieprzetarty Szlak skupia dzieci i młodzież od 6 roku życia, bez względu na rodzaj i stopień niepełnosprawności.

Hufce są jednostkami organizacyjnymi Chorągwi Opolskiej ZHP działającymi na obszarze gminy, powiatu lub innym wyznaczonym stosowaną uchwałą. Na terenie swojego działania tworzą wspólnoty gromad, drużyn i szczepów, w których zrzeszeni są członkowie Chorągwi Opolskiej ZHP. W roku 2010 działały następujące hufce:

1. Hufiec Brzeg
2. Hufiec Głuchotąży
3. Hufiec Grodków
4. Hufiec Głubczyce
5. Hufiec Krapkowice
6. Hufiec Strzelce Opolskie - rozwiązany z dniem 31 grudnia 2010 roku. Teren działania połączony z Hufcem Krapkowice
7. Hufiec Kluczbork
8. Hufiec Kędzierzyn-Koźle
9. Hufiec Namysłów
10. Hufiec Niemodlin
11. Hufiec Nysa
12. Hufiec Prudnik- rozwiązany z dniem 31 grudnia 2010 roku. Teren działania połączony z Hufcem Nysa
13. Hufiec Opole-miasto
14. Hufiec Opole-rejon - rozwiązany z dniem 2010 roku. Teren działania połączony z Hufcem Opole-miasto
15. Opole-miasto
16. Hufiec Praszka

Zakres działalności statutowej obejmuje:

a) działalność nieodpłatną

- Prowadzenie wśród członków stowarzyszenia całorocznej działalności oświatowej - wychowawczej formami pracy charakterystycznymi dla ZHP,
- Upowszechnianie tradycji, dziedzictwa narodowego, kształtowanie postaw patriotycznych,
- Działalność na rzecz obrony narodowej i bezpieczeństwa powszechnego,
- Inicjowanie programów profilaktycznych, antyalkoholowych i przeciwdziałających uzależnieniom dzieci i młodzieży,
- Podejmowanie działań w zakresie pomocy społecznej, w tym poprzez prowadzenie działalności charytatywnej,
- Prowadzenie rehabilitacji i rewalidacji dzieci niepełnosprawnych, a także resocjalizacji dzieci nieprzystosowanych,
- Promowanie zdrowego trybu życia,
- Promowanie idei i organizowanie wolontariatu dla celów statutowych stowarzyszenia,
- Upowszechnianie zasad wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także prowadzenie działalności wspomagającej rozwój demokracji,
- Prowadzenie kształcenia kadry instruktorskiej,
- Przyczynianie się do budowania społeczeństwa obywatelskiego,
- Prowadzenie działalności międzynarodowej w tym działalności na rzecz integracji europejskiej,
- Stwarzanie warunków do nawiązywania i utrwalania silnych więzi międzyludzkich ponad podziałami rasowymi, narodowymi i wyznaniowymi,
- Upowszechnianie i umacnianie w społeczeństwie przywiązania do wartości: wolności, prawdy, sprawiedliwości, demokracji, samorządności, równouprawnienia, tolerancji i przyjaźni,
- Upowszechnianie wiedzy o świecie przyrody przeciwstawianie się jego niszczeniu przez cywilizację, kształtowanie potrzeby kontaktu z nieskażoną przyrodą, organizowanie przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska naturalnego,
- Działanie na rzecz promocji zdrowego trybu życia oraz ochrony zdrowia,
- Dbanie o dobra kultury związane z historią harcerstwa, chronienie ich i udostępnianie dla celów naukowo - badawczych i wychowawczych,
- Przygotowanie członków organizacji do aktywności na rynku pracy,

b) działalność odpłatną

- Organizowanie przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska naturalnego, rozwojem zainteresowań i specjalności,
- Inicjowanie i realizowanie programów profilaktycznych i przeciwdziałających uzależnieniom,
- Tworzenie ośrodków oraz placówek oświatowo - wychowawczych, naukowo - badawczych i kulturalnych,
- Organizowanie przedsięwzięć związanych z działalnością w zakresie kultury fizycznej i sportu,
- Organizowanie przedsięwzięć związanych z działalnością z zakresu kultury,
- Kształcenie kadry instruktorskiej stowarzyszenia,
- Prowadzenie działalności edukacyjnej i kształceniowej wśród osób dorosłych,
- Organizowanie letniego i zimowego wypoczynku w formach wyjazdowych i w miejscu zamieszkania tak dla członków stowarzyszenia jak i osób nie zrzeszonych.
- Prowadzenie miejsc krótkotrwałego zakwaterowania pozostałych, gdzie indziej nie sklasyfikowanych,
- Prowadzenie działalności wydawniczej, radiowej, informacyjnej,
- Prowadzenie działalności przygotowującej członków organizacji do aktywności na rynku pracy.

- Działalność na rzecz integracji europejskiej.
- Prowadzenie rehabilitacji i rewalidacji dzieci niepełnosprawnych, a także resocjalizacji dzieci nieprzystosowanych,
- Działania na rzecz obrony narodowej i bezpieczeństwa powszechnego,
- Działania na rzecz promocji zdrowego trybu życia oraz ochrony zdrowia,
- Organizacja imprez tematycznych i turystycznych,
- Działalność organizatorów turystyki w szczególności organizowanie rajdów, biwaków, imprez krajoznawczych,

Przedmiot działalności gospodarczej

Chorągiew Opolska ZHP nie prowadzi działalności gospodarczej.

II. Władze

Nadzór nad prawidłową realizacją zadań statutowych pełnią trzy ciała:

- Rada Chorągwi Opolskiej ZHP
- Komisja Rewizyjna Chorągwi Opolskiej ZHP
- Sąd Harcerski Chorągwi Opolskiej ZHP

Szczegółowe zadania poszczególnych ciał określa Statut Związku Harcerstwa Polskiego.

W skład Komendy Chorągwi Opolskiej ZHP do dnia 20 listopada 2010 roku wchodził:

- hm. Irena Bryła - komendant chorągwi, zamieszkała w Krakowie
- hm. Krzysztof Pędziwiatr - skarbnik chorągwi, zamieszkały w Grodkowie
- hm. Adam Mazguła - z-ca komendanta ds. organizacyjnych, zamieszkały w Nysie
- hm. Artur Ośko - z-ca komendanta ds. programowych, zamieszkały w Kędzierzynie-Koźlu
- phm. Grzegorz Krzyśków - z-ca komendanta ds. kształcenia, zamieszkały w Krapkowicach

Po 20 listopada 2010 roku w skład Komendy Chorągwi Opolskiej ZHP wchodzi:

- hm. Artur Ośko - komendant chorągwi, zamieszkały w Kędzierzynie-Koźlu
- hm. Irena Bryła - skarbnik chorągwi, zamieszkała w Krakowie
- hm. Elżbieta Pojasek-Ośko - zastępca komendanta, zamieszkała w Kędzierzynie-Koźlu
- phm. Maria Pobóg-Lenartowicz - członek komendy ds. programowych, zamieszkała w Chmielowicach

Wykaz uchwał podjętych przez Komendę Chorągwi Opolskiej ZHP w 2010 roku:

- Uchwała nr 1/2010 Komendy Chorągwi Opolskiej ZHP z dnia 4 maja 2010 r. w sprawie rozwiązania Hufca ZHP Opole - Rejon
- Uchwała nr 2/2010 Komendy Chorągwi Opolskiej ZHP z dnia 4 maja 2010 r. w sprawie opłaty administracyjnej i odpłatności za Hal.
- Uchwała nr 3/2010 Komendy Chorągwi Opolskiej ZHP z dnia 29 czerwca 2010 r. w sprawie zwołania zjazdów nadzwyczajnych w hufcach i Zjazdu w Chorągwi.
- Uchwała nr 4/2010 z dnia 15.11.2010 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania w Chorągwi Opolskiej dokumentacji o charakterze finansowo - gospodarczym.
- uchwała nr 1/I/2010 w sprawie przyjęcia „Regulaminu pracy komendanta i komendy Chorągwi Opolskiej ZHP z dnia 6 grudnia 2010r.,
- uchwała nr 2/I/2010 w sprawie rozwiązania Hufca Strzelce Opolskie z dnia 6 grudnia 2010r.
- uchwała nr 3/I/2010 w sprawie rozwiązania Hufca Prudnik z dnia 6 grudnia 2010r.
- uchwała nr 4/I/2010 w sprawie przyjęcia maksymalnej kwoty rozliczenia dojazdów służbowych w jednostkach organizacyjnych i hufcach Chorągwi Opolskiej ZHP z dnia 6 grudnia 2010r.
- uchwała nr 5/I/2010 w sprawie pokrywania kosztów dojazdu członków Rady Chorągwi, Chorągwianej Komisji Rewizyjnej oraz Chorągwianego Sądu Harcerskiego z dnia 6 grudnia 2010r.

- uchwała nr 6/I/2010 w sprawie pokrywania kosztów dojazdu członków komendy chorągwi lub jej przedstawicieli, związanych z wykonywaniem czynności dotyczących hufców Chorągwi Opolskiej ZHP z dnia 6 grudnia 2010r.
- uchwała nr 7/I/2010 w sprawie ustalenia opłaty administracyjnej z dnia 17 grudnia 2010r.
- uchwała nr 8/I/2010 w sprawie zobowiązań rozwiązanych Hufców Byczyna, Strzelce Opolskie, Prudnik i Opole-rejon z dnia 30 grudnia 2010r.
- uchwała nr 9/I/2010 w sprawie zwołania Nadzwyczajnego Zjazdu Hufca Kluczbork w celu wyboru władz statutowych hufca, rozwiązania hufca lub połączenia z innym hufcem z dnia 30 grudnia 2010r.
- uchwała nr 10/I/2010 w sprawie zmian w uchwale nr 7/I/2010 z dnia 17.12.2010 roku w sprawie ustalenia opłaty administracyjnej z dnia 30 grudnia 2010r.

W skład Komisji Rewizyjnej Chorągwi Opolskiej do dnia 20 listopada 2010 roku wchodzi:

1. hm. Halina Łukaszewicz
2. hm. Zenobia Dobosiewicz-Petka
3. phm. Tadeusz Rak
4. phm. Mariusz Sputo
5. hm. Stanisława Kosmal

Obecnie w skład Komisji Rewizyjnej Chorągwi Opolskiej ZHP wchodzi:

1. hm. Krzysztof Pędziwiatr - przewodniczący
2. hm. Halina Łukaszewicz - z-ca przewodniczącego
3. hm. Robert Nowak - z-ca przewodniczącego
4. pwd. Rafał Pawluś - sekretarz
5. phm. Tadeusz Rak - członek

Wykaz uchwał podjętych przez Chorągwiową Komisję Rewizyjną w 2010 roku:

- Uchwała nr 1/2010 z dn.. 25.03.2010 przyjęcie planu pracy i planu kontroli KRCh na 2010 r.
- Uchwała nr 2/2010 z dn.11 maja 2010 w sprawie bilansu Komendy Chorągwi za 2010 r.
- Uchwała nr 3/2010 z dn.19.11.2010 roku w sprawie przyjęcia sprawozdania Komisji za czas Kadencji i udzielenie absolutorium ustępującym władzom Chorągwi

W skład Rady Chorągwi Opolskiej ZHP do dnia 20 listopada 2010 roku wchodzi:

1. pwd. Sebastian Matuszewski - przewodniczący
2. phm. Grażyna Orzechowska - z-ca przewodniczącego
3. hm. Bożena Dąbrowska
4. hm. Zbigniew Kawecki
5. hm. Tadeusz Śmieja
6. hm. Stanisław Leszek Stadniczenko
7. phm. Zdzisława Bok

Obecnie w skład Rady Chorągwi Opolskiej ZHP wchodzi:

1. hm. Adam Czarnotęski - przewodniczący
2. phm. Grażyna Orzechowska - wiceprzewodnicząca
3. pwd. Justyna Misiek
4. pwd. Agnieszka Nowatka
5. phm. Mariusz Sputo

6. phm. Beata Malajka
7. hm. Leszek Sroka
8. pwd. Radostaw Dunaj
9. pwd. Andrzej Siwiec

W 2010 roku Rada Chorągwi Opolskiej ZHP podjęła następujące uchwały:

- Uchwała nr 1/2010 z dnia 11 maja 2010r.
w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Chorągwi Opolskiej ZHP za okres od 1.01.2009 do 30.11.2009 r.
- Uchwała nr 2/2010 z dnia 11 maja 2010r.
w sprawie zatwierdzenia budżetu Chorągwi Opolskiej ZHP na rok 2010
- Uchwała nr 3/2010 z dnia 11 maja 2010r. w sprawie terminarza zjazdów nadzwyczajnych hufców oraz zjazdu chorągwi w 2010 roku
- Uchwała nr 4/2010 z dnia 22 czerwca 2010 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Chorągwi Opolskiej ZHP za okres od 01.12.2009 do 31.12.2009 r.
- Uchwała nr 5/2010 z dnia 22 czerwca 2010r. w sprawie udzielenia absolutorium członkom Komendy Chorągwi Opolskiej ZHP za okres od 01.01.2009 r. do 31.12.2009 r.
- Uchwała nr 6/2010 z dnia 22 czerwca 2010 r. w sprawie reasumpcji uchwały nr 3/2010 Rady Chorągwi Opolskiej ZHP
- z dnia 11 maja 2010 r. w sprawie terminarza zjazdów nadzwyczajnych hufców oraz Zjazdu Chorągwi w 2010 roku
- Uchwała nr 7/2010 Rady Chorągwi Opolskiej ZHP z dnia 22 czerwca 2010r.
w sprawie zaległości finansowych hufców Chorągwi Opolskiej

W skład Sądu Harcerskiego Chorągwi Opolskiej ZHP do dnia 20 listopada 2010 roku wchodziłi:

1. hm. Grzegorz Kluczny
2. hm. Jan Bażyński
3. hm. Tadeusz Bezwerchny
4. hm. Stanisław Jacek Chlebda - od dnia 12 marca 2010 roku, decyzją Naczelnika ZHP nr 5/2010 z dnia 12 marca 2010 r. zawieszony w prawach członka ZHP
5. hm. Marian Konieczny
6. hm. Stanisław Skulski
7. hm. Danuta Sokołowska
8. hm. Stanisław Wojtasik
9. hm. Bogusław Wojtuś

Obecnie w skład Sądu Harcerskiego Chorągwi Opolskiej ZHP wchodzi:

1. hm. Grzegorz Kluczny - przewodniczący
2. hm. Zbigniew Kawecki - z-ca przewodniczącego
3. hm. Tadeusz Bezwerchny
4. hm. Jolanta Kobylarska
5. hm. Stefan Michaliszyn
6. hm. Józef Pajor
7. hm. Danuta Sokołowska - sekretarz
8. hm. Stanisław Wojtasik

Sąd Harcerski Chorągwi Opolskiej w 2010 roku nie obradował nad żadnymi sprawami.

III. Finanse

Przychody z działalności statutowej w roku 2010 wyniosły: **1 019 442,38 zł** w tym składki członkowskie: **17 496,76 zł**

Komenda Chorągwi Opolskiej ZHP oraz podległe jej jednostki, na realizację podejmowanych działań pozyskiwały środki finansowe.

W 2010 r. pozyskano łącznie kwotę **222 168,90 zł**.

Z tytułu realizacji zadań zleconych nie osiągnięto dochodu.

Wsparcie na realizację działań uzyskano od:

1. Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego
2. Kuratorium Oświaty w Opolu
3. Urzędu Miasta w Głuchotazach
4. Urzędu Miasta w Nysie
5. Starostwa Powiatowego w Nysie
6. Urzędu Gminy w Krapkowicach
7. Urzędu Gminy w Strzeleczkach
8. Starostwa Powiatowego w Krapkowicach
9. Urzędu Miasta w Kędzierzynie-Koźlu
10. Urzędu Gminy Niemodlin
11. Starostwa Powiatowego w Brzegu
12. Urzędu Miasta w Kluczborku
13. Urzędu Miasta w Grodkowie
14. Urzędu Miasta w Namysłowie

Chorągiew Opolska ZHP nie prowadzi działalności gospodarczej.

W roku 2010 poniesiono następujące koszty: **1 200 817,76 zł**

- a. na realizację zadań statutowych: **201 129,77 zł**
- b. na administrację: **96 287,31 zł**
- c. pozostałe koszty : **903 400,68 zł**

W roku 2010 Chorągiew Opolska ZHP zatrudniała:

- a. komendanta (od 20 listopada skarbnika) / 1 osoba/- w formie umowy cywilno-prawnej
- b. księgową / 1 osoba/ - w formie umowy o pracę
- c. osoby do obsługi części zadań związanych przede wszystkim z organizacją zadań związanych z organizacją wypoczynku dzieci i młodzieży - w formie umów cywilno-prawnych

Łącznie w roku 2010 wypłacono wynagrodzenia w kwocie: **69 366,00 zł**

Wynagrodzenia wypłacone w formie umów cywilno-prawnych ogółem : **51 866,00 zł**

Łącznie wynagrodzenia członków zarządu, wypłacone w roku 2010 wyniosły: **33 000 zł** - umowy cywilno-prawne.

W roku 2010 na lokatach bankowych ulokowane były środki:

- Hufca Opole-miasto w kwocie: **15 475,64 zł** - Bank BZWBK
- Hufca Kędzierzyn-Koźle w kwocie: **7000,00 zł** - BOŚ BANK

Wartość aktywów Chorągwi Opolskiej ZHP wynosi: **287 423,57 zł**

Wysokość zobowiązań Chorągwi Opolskiej ZHP wynosi: **94 727,47 zł**

Wynik finansowy w roku 2010 wyniósł: - **227 905,41 zł** (strata)

Chorągiew Opolska ZHP w roku 2010:

- nie udzieliła pożyczek pieniężnych innym podmiot prawnym oraz osobom fizycznym
- nie nabyła obligacji
- nie objęła udziałów w spółkach prawa handlowego
- nie nabyła akcji w spółkach prawa handlowego
- nie nabyła nieruchomości
- nie nabyła środków trwałych

Szczegółowe informacje finansowe zawiera bilans.

Chorągiew Opolska ZHP na dzień 31 grudnia 2010 nie była obciążona zobowiązaniami podatkowymi wobec Urzędu Skarbowego oraz nie posiadała zaległości wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Wszystkie wymagane deklaracje składane były w wymaganych terminach (cit-8, cit-0, cit-d, VAT-7).

W roku 2010 w Chorągwi Opolskiej ZHP nie były prowadzone kontrole skarbowe.

Przeprowadzone były kontrole dotyczące prawidłowego wydatkowania środków publicznych dokonane na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego w Opolu oraz Urzędu Miasta w Grodkowie.

IV. Działalność

Chorągiew Opolska ZHP jest jedną z największych organizacji pozarządowych na terenie Województwa Opolskiego. Na dzień 31 grudnia w jej skład wchodziło 1807 osób. Swoją pracę opiera o oddziały terenowe - hufce, zlokalizowane głównie w miastach powiatowych. Na dzień 1 stycznia 2010 roku struktura chorągwi składała się z 16 hufców. Na dzień 31 grudnia 2010 roku chorągiew tworzyło 12 hufców. Chorągiew i wchodzące w jej skład hufce rokrocznie realizują szereg przedsięwzięć o różnym charakterze i tematyce, skierowanych przede wszystkim do dzieci i młodzieży - zarówno wchodzących w skład Związku Harcerstwa Polskiego, jak i niezrzeszonych w organizacji.

Do działalności statutowej pożytku publicznego, realizowanej przez Chorągiew Opolską ZHP, należy:

1. Prowadzenie wśród członków stowarzyszenia całorocznej działalności oświatowo-wychowawczej formami pracy charakterystycznymi dla ZHP,
2. Upowszechnianie tradycji i dziedzictwa narodowego, kształtowanie postaw patriotycznych,
3. Działalność na rzecz obrony narodowej i bezpieczeństwa powszechnego,
4. Inicjowanie programów profilaktycznych, antyalkoholowych i przeciwdziałających uzależnieniu dzieci i młodzieży,
5. Podejmowanie zadań w zakresie pomocy społecznej, w tym poprzez prowadzenie działalności charytatywnej,
6. Prowadzenie rehabilitacji i rewalidacji dzieci niepełnosprawnych, a także resocjalizacji dzieci nieprzystosowanych,
7. Organizowanie przedsięwzięć związanych z działalnością w zakresie kultury fizycznej i sportu, promowanie zdrowego trybu życia,
8. Promowanie idei i organizowanie wolontariatu,
9. Organizowanie przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska naturalnego, rozwojem zainteresowań i specjalności,
10. Organizowanie przedsięwzięć związanych z działalnością w zakresie kultury,
11. Kształcenie kadry instruktorskiej stowarzyszenia,
12. Organizowanie letniego i zimowego wypoczynku w formach wyjazdowych i w miejscu zamieszkania tak dla członków stowarzyszenia jak i osób niezrzeszonych.

W 2010 roku Chorągiew Opolska ZHP realizowała swoje zadania statutowe poprzez następujące przedsięwzięcia i formy działania:

1. Prowadzenie wśród członków stowarzyszenia całorocznej działalności oświatowo-wychowawczej formami pracy charakterystycznymi dla ZHP.

Chorągiew Opolska ZHP zrzesza dzieci i młodzież w wieku od 6 do 25 lat. Działalność wychowawcza w Związku Harcerstwa Polskiego prowadzona jest przede wszystkim w podstawowych jednostkach organizacyjnych - gromadach zuchowych i drużynach harcerskich, starszoharcerskich i wędrowniczych. Przedsięwzięcia, realizowane przez drużyny, dostosowane są do potrzeb, wieku i zainteresowań wchodzących w ich skład dzieci i młodzieży, pozwalając na ich wszechstronny rozwój. Metodę harcerską cechuje

pozytywność, indywidualność, wzajemność oddziaływań, dobrowolność i świadomość celów, pośredniość i naturalność. Jednym z jej podstawowych elementów jest uczenie w działaniu - harcerze zrzeszeni w jednostkach ZHP realizują zatem szereg różnorodnych przedsięwzięć - spotykają się na zbiórkach i biwakach, biorą udział w rajdach, grach, konkursach, realizują projekty sportowe, kulturalne i wiele innych - wszystko to ma na celu zapewnienie możliwości wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży oraz wychowanie w duchu wartości Prawa Harcerskiego. Młodzi ludzie, należący do ZHP, w toku śródrocznej pracy nabywają wiele przydatnych w codziennym życiu umiejętności, ale też uczą się współpracy, szacunku i otwartości, odpowiedzialności za siebie i innych, starają się zarówno pracować nad sobą, jak i zmieniać na lepsze otaczającą ich rzeczywistość.

Ideą przewodnią na rok 2010 w Związku Harcerstwa Polskiego, zamykającą trzyletnie przygotowania do stulecia harcerstwa (po roku pracy nad sobą i roku braterstwa) była **służba** - w ciągu ostatnich miesięcy w szczególności sposobem staraliśmy się więc zastanowić nad naszym miejscem we współczesnym społeczeństwie, szukać pól służby, wychodzić naprzeciw potrzebom otoczenia, uczyć odpowiedzialności i chęci bezinteresownej pomocy innym. Rok 2010 przyniósł wiele okazji, w których służba ta okazała się potrzebna, a harcerze z Chorągwi Opolskiej pokazali swoją gotowość do jej pełnienia.

Jednym z najważniejszych punktów w pracy jednostek Chorągwi Opolskiej w 2010 roku był udział w Jubileuszowym Zlocie Stulecia Harcerstwa w Krakowie. W ogólnopolskim zlocie w dniach 16-24.08.2010 na krakowskich Błoniach wzięła udział ok. 250-osobowa reprezentacja naszej chorągwi. Wspólnie z tysiącami harcerzy z całej Polski uczciliśmy 100-lecie harcerstwa, biorąc udział w wielu różnorodnych zajęciach i bliżej poznając Kraków.

2. Upowszechnianie tradycji i dziedzictwa narodowego, kształtowanie postaw patriotycznych.

Chorągiew Opolska ZHP stara się wychowywać dzieci i młodzież na świadomych, aktywnych obywateli, jak również dbać o kształtowanie postaw patriotycznych oraz rozwijanie zainteresowania historią i tradycją kraju i regionu. Poszczególne drużyny i hufce organizują szereg przedsięwzięć - gier terenowych, konkursów itp. o charakterze historycznym, zarówno w toku śródrocznej działalności, jak i szczególnie podczas ważnych okazji historycznych. Harcerze ze wszystkich hufców regularnie biorą ponadto udział w uroczystościach podczas świąt państwowych, pełniąc często podczas nich służbę wartowniczą.

W roku 2010 w Chorągwi Opolskiej kontynuowana była realizacja Kampanii Bohater, poświęconej Bohaterom Powstań Śląskich. Reprezentacja Chorągwi wzięła również udział w obchodach Święta Flagi oraz rocznicy wybuchu III Powstania Śląskiego na Górze św. Anny w dniu 2 maja 2010.

W Chorągwi rozwija się ponadto ruch Drużyn Grunwaldzkich. Harcerze z drużyn należących do Wspólnoty Drużyn Grunwaldzkich w szczególności sposobem pielęgnują tradycje historyczne, szczególnie rycerskie, jak i szukają ich aktualności i możliwości realizacji we współczesnych czasach. Silna reprezentacja środowisk harcerskich z kilku hufców wzięła udział w Rajdzie oraz Zlocie Grunwaldzkim i obchodach 400. rocznicy Bitwy pod Grunwaldem. Dzień 15 lipca był ponadto obchodzony w tym roku w ZHP jako Dzień Grunwaldzki - tego dnia jednostki harcerskie z terenu całej chorągwi realizowały przedsięwzięcia nawiązujące do grunwaldzkiej rocznicy i etosu rycerskiego.

W ramach przygotowań do stulecia harcerstwa i propozycji „10 kroków do stulecia” drużyny harcerskie zrealizowały ponadto szereg przedsięwzięć, podczas których staraliśmy się przyjrzeć bliżej historii ruchu harcerskiego oraz roli jaką pełnił on w społeczeństwie dawniej i w dniu dzisiejszym.

Gotowość do działania i pełnienia służby środowiska Chorągwi Opolskiej pokazały po katastrofie pod Smoleńskiem w kwietniu 2010 roku. Harcerze z naszej Chorągwi pełnili służbę medyczną, porządkową i wartowniczą zarówno w swoich rodzinnych miastach, jak i podczas uroczystości w Warszawie i Krakowie.

3. Działalność na rzecz obrony narodowej i bezpieczeństwa powszechnego.

Rok 2010 przyniósł wiele okazji do pełnienia harcerskiej służby. W szczególności sposób była ona niezbędna w czasie powodzi, której fala przetoczyła się wiosną 2010 roku również przez Opolszczyznę. Harcerze z hufców Chorągwi Opolskiej, zwłaszcza z terenów nawiedzonych przez powódź, zaangażowani byli w akcje przeciwpowodziowe. Działania na rzecz bezpieczeństwa prowadzone były m.in. poprzez pracę na rzecz wzmocnienia zabezpieczeń przeciwpowodziowych, działania porządkowe na rzecz ludności na terenach zalewowych i inną służbę pomocniczą. Harcerze z najaktywniejszych w tym zakresie hufców zostali za te działania wyróżnieni również przez władze lokalne.

4. Inicjowanie programów profilaktycznych, antyalkoholowych i przeciwdziałających uzależnieniu dzieci i młodzieży.

Wolność od nałogów i wszelkich używek jest jedną z podstawowych zasad, sformułowanych w Prawie Harcerskim i obowiązujących w ZHP. Jednostki Chorągwi Opolskiej realizują regularnie różnorodne przedsięwzięcia i programy profilaktyczne, skierowane do dzieci i młodzieży. Ważną rolę odgrywały w ostatnim roku w tym zakresie obozy i zimowiska w ramach Harcerskiej Akcji Letniej i Zimowej, podczas których realizowane były specjalnie opracowane programy profilaktyczne. Charakter działań profilaktycznych mają ponadto przedsięwzięcia zachęcające do zdrowego trybu życia i rozwoju zainteresowań, w myśl zasady, iż do dzieci i młodzieży najlepiej trafić poprzez wspólne, atrakcyjne działanie i tworzenie alternatywnych, ciekawych sposobów spędzania wolnego czasu. Oprócz tego przeprowadzony został cykl happeningów, warsztatów i innych przedsięwzięć, skierowanych do dzieci i młodzieży, mających na celu przeciwdziałanie uzależnieniom (wiodącą rolę w tym zakresie odgrywał w 2010 roku Hufiec Głucholązy).

5. Podejmowanie zadań w zakresie pomocy społecznej, w tym poprzez prowadzenie działalności charytatywnej.

W obchodzonym w 2010 roku w ZHP roku służby na ten aspekt działalności staraliśmy się zwrócić szczególną uwagę. Do najważniejszych regularnych przedsięwzięć, w które zaangażowane są środowiska harcerskie z Chorągwi Opolskiej, należy Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy. Harcerze nie tylko stanowią znaczną grupę kwestujących na rzecz WOŚP, ale też zaangażowani są w organizację sztabów Orkiestry - w 2010 roku prowadzone były one przez harcerzy m.in. w Głucholazach, Praszce i Krapkowicach.

Inną ważną inicjatywą w tym zakresie jest Betlejemskie Światło Pokoju. Co roku przenoszone przez harcerzy trafia ono również do naszego województwa i do wszystkich potrzebujących - w 2010 roku dotarło do nas 16 grudnia. Betlejemskie Światło Pokoju ma nieść ideę pokoju i przyjaźni, symbolizować braterstwo, ciepło, otwartość na innych, szczególnie najstarszych. Ten kierunek wskazuje sam rodowód idei BŚP, zapoczątkowanej w Austrii jako akcja na rzecz osób niepełnosprawnych. Do dziś jego przekazaniu towarzyszą często o charakterze charytatywnym. Betlejemskie Światło Pokoju zaniezione zostało do wszystkich, którzy potrzebują ciepła i nadziei, jakie niesie - domów pomocy społecznej, szpitali, domów dziecka, szkół, osób starszych i chorych, szkół i parafii.

Wiosną 2010 roku przeprowadzona została również w Chorągwi Opolskiej akcja na rzecz poszkodowanych w powodzi pod hasłem „Dajmy im przyszłość”. W ramach akcji

przeprowadzona została zbiórka darów oraz środków pieniężnych, które następnie zostały przekazane na rzecz powodzian. Harcerze pomagali ponadto w zbiorce i przekazaniu darów organizowanych przez inne organizacje lub władze lokalne w swoich miejscowościach.

6. Prowadzenie rehabilitacji i rewalidacji dzieci niepełnosprawnych, a także resocjalizacji dzieci nieprzystosowanych.

Chorągiew Opolska ZHP zrzesza również dzieci i młodzież niepełnosprawną, wchodzących w skład drużyn Nieprzetartego Szlaku oraz integracyjnych. W jednostkach Nieprzetartego Szlaku prowadzona jest stała, śródroczna praca z dziećmi niepełnosprawnymi z wykorzystaniem metody harcerskiej. Biorą one udział w formach programowych, organizowanych przez inne drużyny bądź hufce, co pozwala na integrację dzieci zdrowych oraz wchodzących w skład drużyn Nieprzetartego Szlaku, uczy wzajemnego szacunku, wrażliwości, otwartości.

Ponadto w 2010 roku dzieci i młodzież niepełnosprawna wzięły udział w specjalnie zorganizowanych dla nich formach. Reprezentacja drużyn NS z Chorągwi Opolskiej wzięła udział w Jubileuszowym Zlocie Stulecia Harcerstwa w Krakowie oraz organizowanej przy jego okazji I Ogólnopolskiej Zbiórce Nieprzetartego Szlaku. Ponadto w Hufcu Grodków po raz kolejny zorganizowany został Przegląd Zespołów Artystycznych Nieprzetartego Szlaku, w którym wzięło udział ok. 100 osób - dzieci i młodzieży z drużyn NS całego województwa oraz spoza Opolszczyzny.

7. Organizowanie przedsięwzięć związanych z działalnością w zakresie kultury fizycznej i sportu, promowanie zdrowego trybu życia.

Nieodłącznym elementem harcerstwa jest aktywne spędzanie czasu blisko natury, przygoda, podejmowanie wyzwań, propagowanie czynnego, zdrowego trybu życia. Wiele przedsięwzięć, realizowanych przez Chorągiew Opolską mieści się zatem w zakresie kultury fizycznej, sportu i turystyki. Na terenie Chorągwi w 2010 roku odbył się szereg przedsięwzięć o charakterze turystycznym, rajdów, biwaków, zbiórek i gier terenowych. Do największych tego typu wydarzeń należał XXXIII Harcerski Rajd Zimowy „Głuchotazy 2010”, odbywający się w dniach 10-14 lutego 2010 na polskich i czeskich szlakach Gór Opawskich. W rajdzie wzięło udział ok. 500 osób z całej Polski. Uczestnicy rajdu, prócz wędrówek po dostosowanych do poszczególnych grup wiekowych międzynarodowych trasach, mieli okazję również wziąć udział w warsztatach i koncertach organizowanych na zakończenie podczas tzw. Dnia Głuchotaskiego, poznać rówieśników z całej Polski, wspólnie aktywnie spędzić czas. Drugim ważnym przedsięwzięciem Hufca Głuchotazy była organizowana w dniach 25-27 czerwca Wielka Wędrowna Gra Terenowa „Watra”.

Rajdy o charakterze turystyczno-krajoznawczym są również stałym elementem programu środowisk innych hufców. W 2010 roku odbyło się łącznie ok. 10 takich dużych przedsięwzięć (prócz wielu mniejszych, organizowanych przez poszczególne drużyny harcerskie), gromadzących od kilkudziesięciu do ponad 200 uczestników - m.in. organizowanych wiosną i jesienią przez Hufiec Nysa, Kędzierzyn-Koźle, Namysłów, Opole-Miasto czy Głubczyce.

Innym ważnym przedsięwzięciem w tym zakresie był organizowany już po raz XVI Rajd „Setka z Hakiem”, określanej przez organizatorów - Harcerski Krąg Akademicki z Opola - mianem „ekstremalnego ultramaratonu”. W rajdzie tym biorą udział nie tylko harcerze, ale wielu mieszkańców regionu, chcących sprawdzić swoją wytrzymałość fizyczną i psychiczną i zmierzyć się z własnymi słabościami.

8. Promowanie idei i organizowanie wolontariatu.

Działalność Chorągwi Opolskiej ZHP i wszystkich wchodzących w jej skład jednostek oparta jest o pracę instruktorów-wolontariuszy - zarówno jeśli chodzi o drużynowych i inne osoby

bezpośrednio prowadzące pracę z dziećmi i młodzieżą, jak i kadre zarządzającą organizacją. W przypadającym w 2010 roku służby w szczególny sposób chcieliśmy jednak zwrócić uwagę na potrzebę i możliwość działania na rzecz innych, propagować działania o charakterze wolontariatu.

Prócz wspomnianych już wyżej przedsięwzięć, hufce wchodzące w skład Chorągwi Opolskiej zrealizowały szereg projektów, skierowanych do mieszkańców miejscowości, w których działają, szczególnie do dzieci i młodzieży. Były to m.in. imprezy z okazji Dnia Dziecka (organizowane przez Hufiec Namysłów i Hufiec Głubczyce) lub Mikołajek (których organizatorem były Hufce Głubczyce i Głuchotały). W imprezach tych wzięły udział dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjów z tych miast, imprezy organizowane przez Hufiec Głubczyce zrealizowane zostały ponadto we współpracy z Domem Dziecka w Krasnym Polu. Podczas tych przedsięwzięć odbyły się gry, warsztaty, pokazy, konkursy i ogniska, przeznaczone dla dzieci.

Harcerze z jednostek Chorągwi Opolskiej pełnią również wolontariacką służbę podczas przedsięwzięć, realizowanych przez inne organizacje - przykładowo w lipcu 2010 roku harcerze z Hufca Opole-Miasto po raz kolejny stanowili obsługę Biegu Opolskiego - jednej z największych imprez rekreacyjno-sportowych w województwie.

9. Organizowanie przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska naturalnego, rozwojem zainteresowań i specjalności.

Wszechstronnemu rozwojowi dzieci i młodzieży, przynależących do Chorągwi Opolskiej ZHP, służyć ma wykorzystanie różnorodnych form pracy, w tym specjalności. Wiele z nich opiera się na kontakcie z przyrodą, działaniach na świeżym powietrzu, sporcie i turystyce. Główną formą promowania turystyki i tej specjalności w Chorągwi Opolskiej była realizowana począwszy od końca 2009 roku przez cały rok 2010 propozycja programowa „Wędruj z OHOT-ą - Opolską Harcerską Odznaką Turystyczną”. Miała ona służyć promowaniu turystyki, szczególnie na terenie Województwa Opolskiego, wśród dzieci i młodzieży, rozwijać zainteresowanie regionem, zachęcać do jego bliższego poznawania. Odznakę harcerze mogli zdobyć poprzez udział w biwakach i rajdach oraz odwiedzanie na ich trasach ciekawych miejsc, zwiedzanie muzeów itp. Opracowany został zestaw materiałów do wykorzystania przez drużynowych, m.in. propozycje ciekawych tras turystycznych. W styczniu 2010 roku zespół OHOT przeprowadził ponadto warsztaty, poświęcone zasadom bezpiecznej turystyki i sprawnego poruszania się w terenie.

Na terenie Chorągwi Opolskiej działają również jednostki innych specjalności, w tym proobronnej i survivalowej oraz żeglarskiej. Popularną formą dla tych pierwszych są tzw. manewry techniczno-obronne, zorganizowane w 2010 roku w Głuchotach i Grodkowie. Drużyna żeglarska w całym sezonie wiosenno-letnim była natomiast organizatorem sptywów, obozów żeglarskich i zajęć szkoleniowych przeznaczonych dla kilkudziesięciu osób - dzieci i młodzieży na terenie całego województwa oraz poza jego granicami.

Prócz działań o charakterze specjalnościowym, zrealizowane zostały również inne przedsięwzięcia pozwalające na rozwijanie zainteresowań wśród dzieci i młodzieży. Hufiec Opole-Miasto był organizatorem cyklu warsztatów: w marcu 2010 komputerowych (poświęconych budowaniu stron internetowych oraz wykorzystaniu narzędzi google), a w październiku fotograficznych i dziennikarskich, w których udział wzięło kilkudziesięciu harcerzy z terenu całej Chorągwi.

10. Organizowanie przedsięwzięć związanych z działalnością w zakresie kultury.

Do najpopularniejszych przedsięwzięć w zakresie kultury, realizowanych przez środowiska harcerskie Chorągwi Opolskiej, należą imprezy o charakterze muzycznym - festiwale i przeglądy piosenki. Jednym z największych tego typu przedsięwzięć w 2010 roku było

Muzyczne Spotkanie, organizowane już po raz trzeci w dniach 26-28 lutego w Kędzierzynie-Koźlu. W imprezie tej wzięło udział blisko 250 uczestników z terenu Chorągwi Opolskiej i nie tylko. Prócz przeglądu piosenki złożyły się na nią różnorodne warsztaty artystyczne (teatralne, fotograficzne, dziennikarskie, gitarowe, wokalne, decoupage, taneczne i tworzenia biżuterii) oraz koncert zespołu Dom o Zielonych Progach - znanego wykonawcy z nurtu poezji śpiewanej.

Prócz tego harcerskie festiwale piosenki, również gromadzące do 200 uczestników, odbyły się w kilku hufcach - m.in. w Opolu, Głucholazach i Głubczycach (cechą szczególną tego ostatniego jest fakt, że jest on rokrocznie poświęcony opolskiej piosence harcerskiej). Rok zamknął Harcerski Festiwal Kulturalny „Harconalia 2010” organizowany przez Hufiec Opole-Miasto, przeznaczony dla wędrowników (młodzieży w wieku 16-25 lat) z całej Polski.

11. Kształcenie kadry instruktorskiej stowarzyszenia.

Kształcenie kadry instruktorskiej w Chorągwi Opolskiej ZHP realizowane było w 2010 roku przede wszystkim na poziomie chorągwi oraz w uzupełniającym stopniu przez hufce. Poszczególne hufce przeprowadziły ponadto szereg form doszkalcających dla młodszej kadry.

Główną formą kształceniową chorągwi był kurs drużynowych - liderów grup młodzieżowych, który odbył się w dniach 30.01-6.02.2010 na Górze św. Anny oraz w Załęczu Wielkim w województwie łódzkim. Wzięło w nim udział 20 przyszłych drużynowych z terenu chorągwi.

Ponadto poszczególne hufce przeprowadziły cykl warsztatów repertuarowych i metodycznych dla kadry instruktorskiej oraz młodszej kadry, odbywających się przez cały rok.

12. Organizowanie letniego i zimowego wypoczynku w formach wyjazdowych i w miejscu zamieszkania tak dla członków stowarzyszenia jak i osób niezrzeszonych.

Chorągiew Opolska ZHP jest największym organizatorem wypoczynku, przeznaczonego dla dzieci i młodzieży na terenie województwa opolskiego. Drużyny i hufce z Chorągwi Opolskiej organizują obozy i kolonie na terenie całej Polski oraz za granicą, opierając się na specjalnie opracowanych, dostosowanych do potrzeb, możliwości i zainteresowań uczestników, autorskich programach. W 2010 roku jednostki Chorągwi Opolskiej zorganizowały formy letniego wypoczynku dla 1541 osób, których uczestnikami były dzieci i młodzież w wieku od 6 do 25 lat - zarówno wchodzące w skład Związku Harcerstwa Polskiego, jak i dzieci i młodzież niezrzeszona.

Warte podkreślenia są obozy zagraniczne - tzw. Wyprawa na Koniec Świata - czyli obóz wędrowny, którego celem był najbardziej wysunięty na północ punkt Europy - Nordkapp - projekt realizowany przez harcerzy z Hufca Opole-Miasto, oraz obóz zagraniczny na Ukrainie, którego organizatorem był Hufiec Namysłów.